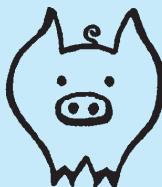

VETERINARSKI SPECIJALISTIČKI INSTITUT POŽAREVAC
u saradnji sa Veterinarskom komorom

ZBORNIK RADOVA I KRATKIH SADRŽAJA

OSAMNAESTOG ON-LINE SAVETOVANJA

SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~

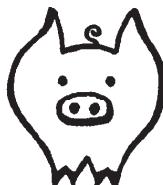
Beograd, 15. i 16. oktobar 2021. godine
Fakultet veterinarske medicine, Univerziteta u Beogradu

GENERALNI SPONZOR

VETERINARSKI SPECIJALISTIČKI INSTITUT POŽAREVAC
u saradnji sa Veterinarskom komorom

ZBORNIK RADOVA I KRATKIH SADRŽAJA

OSAMNAESTOG ON-LINE SAVETOVANJA

SA MEĐUNARODNIM UČEŠĆEM

~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~

Beograd, 15. i 16. oktobar 2021. godine
Fakultet veterinarske medicine, Univerziteta u Beogradu

GENERALNI SPONZOR

OSAMNAESTI SIMPOZIJUM
~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~
15. i 16. oktobar 2021.

SADRŽAJ

I plenarno zasedanje:

SELEKCIJA I EKONOMIKA U SVINJARSTVU

Diana Ioana Olah, Emöke Páll, Adrian Valentin Potárniche, Constantin Cerbu, Carmen Dana řandru, Aurel Vasiu, Monica Ioana Suátean, Sergiu Dan Zăblău, Emilia Ungureanu and Marina Spinu:

AFRICAN SWINE FEVER SPREADING LIKE WILDFIRE IN ROMANIA. SHORT EPIDEMIOLOGICAL REVIEW -----5

Milena Živojinović, Slavonka Stokić Nikolić, Ivan Dobrosavljević, Milica Lazić, Oliver Savić, Jovan Popović, Sonja Paunović, Vesna Gonsiorovski:

AFRIČKA KUGA SVINJA NA TERITORIJI BRANIČEVSKOG I PODUNAVSKOG OKRUGA -----6

Milijana Nešković, Bojan Ristić, Rade Došenović, Branislav Aleksić, Tijana Dragojević, Daniel Bogosavljević:

EPIZOOTOLOŠKA SITUACIJA AFRIČKE KUGE SVINJA U ZAJEČARSKOM I BORSKOM OKRUGU -----7

Bojan Ristić, Milijana Nešković, Radoslav Došen:

PATOMORFOLOŠKE PROMENE KOD DIVLJIH SVINJA (*SUS SCROFA*) OBOLELIH OD AFRIČKE KUGE NA ZAJEČARSKOM I BORSKOM -----9

Jasna Stevanović, Jasna Prodanov – Radulović, Oliver Savić, Milorad Mirilović:
SVINJARSTVO POSMATRANO KROZ TRANZICIONI PERIOD PRIVREDE U REPUBLICI SRBIJI -----10

Damir Rimac:

STABILNOST SVINJARSKE PROIZVODNJE U MODERNOM KAPITAL-INTENZIVNOM SISTEMU -----11

Sanjin Ivanović, Radomir Savić, Dragan Radojković:

EKONOMSKI EFEKTI TOVA SVINJA NA PORODIČNIM POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA -----31

Vlado Vuković:

GENETSKI PROGRES I SELEKCIJA TOPIGS NORSVIN -----32

OSAMNAESTI SIMPOZIJUM
~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~
15. i 16. oktobar 2021.

II plenarno zasedanje:

HIGIJENA NAMIRNICA I ZAKONSKA REGULATIVA

Svetlana Mrkovački, Jelena Petković:

REZULTATI ISPITIVANJA KRITERIJUMA BEZBEDNOSTI I HIGIJENE PROCESA U UZORCIMA IZ PROGRAMA MONITORINGA BEZBEDNOSTI HRANE ŽIVOTINJSKOG POREKLA ZA 2020. GODINU NA EPIZOOTIOLOŠKIM PODRUČJIMA VSI ŠABAC I VSI JAGODINA-----34

Jasna Kureljušić, Jelena Petrović, Svetlana Mrkovački, Jelena Petković:

CAMPYLOBACTER spp. U HRANI -----42

Jelena Petrović, Brankica Kartalović, Radomir Ratajac, Jasna Prodanov Radulović:

REZIDUE SULFONAMIDA U MESU I MEDU -----48

III plenarno zasedanje:

ZDRAVSTVENA ZAŠTITA SVINJA

Jovan Bojkovski, Jasna Prodanov-Radulović, Milica Živkov Baloš, Ivan Pavlović, Nemanja Zdravković, Maletić Jelena, Ivan Dobrosavljević:

DELOVANJE NESPECIFIČNIH ČINILACA ŽIVOTNE SREDINE NA ZDRAVSTVENO STANJE SVINJA SA KOMERCIJALNIH FARMI -----50

Radoslav Došen:

MORTALITET PRASADI PRE ZALUČENJA -----55

Božidar Savić, Nemanja Zdravković, Oliver Radanović, Nemanja Jezdimirović, Branislav Kureljušić, Bojan Milovanović, Ognjen Stevančević:

Salmonella enterica subspecies enterica serovar choleraesuis infekcija kod zalučene prasadi -----56

Branislav Kureljušić, Božidar Savić, Vesna Milićević, Oliver Radanović, Ivan Dobrosavljević, Nemanja Jezdimirović, Bojan Milovanović, Jadranka Žutić, Christiane Weissenbacher-Lang:

NEKROZA UŠNE ŠKOLJKE KOD SVINJA – ISPITIVANJE MOGUĆIH ETIOLOŠKIH FAKTORA -----57

**OSAMNAESTI SIMPOZIJUM
~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~
15. i 16. oktobar 2021.**

<i>Ivan Pavlović, Slobodan Stanojević, Oliver Radanović, Nemanja Zdravković, Ivan Dobrosavljević, Jovan Bojkovski, Slavonka Stokić-Nikolić, Igor Stojanov:</i> KRIPTOSPORIODIOZA DIVLJIH SVINJA - POTENCIJALNI IZVOR INFEKCIJE ZA DOMAĆE SVINJE	-----58
<i>Jakov Nišavić, Andrea Radalj, Aleksandar Živulj, Isidora Prošić, Nenad Milić:</i> LABORATORIJSKA DIJAGNOSTIKA VIRUSNIH INFEKCIJA KOD SVINJA	-----65

IV plenarno zasedanje:

**ISHRANA-SAVREMENA TEHNOLOGIJA GAJENJA I
REPRODUKCIJE SVINJA**

<i>Aleksandar Milovanović, Tomislav Barna, Jelena Apić, Igor Stojanov, Miodrag Lazarević, Nevena Maksimović:</i> UTICAJ ZRAČENJA SEMENA NERASTOVA CRVENIM DELOM SVETLOSNOG SPEKTRA NA VELIČINU LEGLA KRMAČA	-----71
---	---------

<i>Milan Maletić, Slobodanka Vakanjac, Jovan Blagojević:</i> PROTOKOLI ZA SINHRONIZACIJU ESTRUSA NAZIMICA I KRMAČA	-----73
--	---------

<i>Mareike Hörstmann:</i> SUCKLING PIGLETS: ARE THERE ALTERNATIVES TO IRON INJECTIONS	-----74
---	---------

<i>Aleksandar Kostić:</i> VETERINARSKA DIJETETIKA-UPOTREBA FULVINSKE KISELINE U ISHRANI I NAPAJANJU ŽIVOTINJA ZA TOV SA CILJEM PREVENIRANJA OŠTEĆENJA DIGESTIVNOG TRAKTA KAO I POTPORNA TERAPIJA U SLUČAJU VEC PRISUTNIH ENTEROPATIJA SA POSLEDIČNIM OŠTEĆENJEM DIGESTIVNOG TRAKTA ŽIVOTINJA	-----75
--	---------

<i>Jasna Prodanov-Radulović, Vladimir Polaček, Siniša Grubač, Jelena Petrović, Mirčeta Jovan, Milijana Nešković, Jovan Bojkovski:</i> SAGLEDAVANJE EKSTERNIH BIOSIGURNOSNIH MERA NA KOMERCIJALnim FARMAMA SVINJA U VOJVODINI	-----77
--	---------

OSAMNAESTI SIMPOZIJUM
~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~
15. i 16. oktobar 2021.

**UTICAJ ZRAČENJA SEMENA NERASTOVA CRVENIM DELOM
SVETLOSNOG SPEKTRA NA VELIČINU LEGLA KRMAČA**

**Aleksandar Milovanović^{1*}, Tomislav Barna¹, Jelena Apić¹, Igor Stojanov¹,
Miodrag Lazarević², Nevena Maksimović³**

¹*Naučni institut za veterinarstvo "Novi Sad", Novi Sad*

²*Fakultet veterinarske medicine, Beograd*

³*Institut za stočarstvo, Beograd-Zemun*

**Autor za korespondenciju: aca@niv.ns.ac.rs*

Kratak sadržaj

U ovom izlaganju će biti prikazan uticaj zračenja semena nerastova crvenim delom svetlosnog spektra neposredno pre osemenjavanja na veličinu legla krmača. Korišćene su LED lampe ugrađene u klima boks koji emituju spektar crvene boje, talasne dužine od 620 do 630 nm, sa režimom rada od 10 minuta svetlosti, 10 minuta odmora i 10 minuta dodatnog zračenja.

Osemenjavanja su sprovedena u periodu od aprila do maja 2021. godine, na farmi od 1 200 priplodnih krmača. U kontrolnoj grupi su bile 174 krmače, sa prosečnih 4,36 prašenja, a u oglednoj 64, sa paritetom od 4,14. Nazimice nisu bile uključene u statističku obradu.

U oglednoj grupi je registrovan veći broj živorodene prasadi za 0,87 (14,05 prema 13,17), ali bez statističke značajnosti, dok je u istoj grupi, zabeležen znatno manji broj avitalne i mrtvorodene prasadi (3,55 prema 4,68; $p<0,05$). Broj mumificirane prasadi u leglima je bio identičan (0,45).

Zračenje semena crvenim svetlosnim zracima, neposredno pre osemenjavanja imalo je pozitivan efekat na broj živorodene prasadi u leglu, ali samo u numeričkoj vrednosti, dok je jasna statistička razlika uočena u pogledu njihove vitalnosti.

Ovaj ogled je u toku i očekuje se analiza znatno većeg broja prašenja, a time i jasniji uvid u efekte ovakvog tretmana semena na oprasivost.

Ključne reči: crveni deo spektra, nerastovi, reprodukcija, seme

OSAMNAESTI SIMPOZIJUM
~ZDRAVSTVENA ZAŠTITA, SELEKCIJA I REPRODUKCIJA SVINJA~
15. i 16. oktobar 2021.

INFLUENCE OF RED LIGHT SPECTRUM IRRADIATION OF BOAR SEMEN ON LITTER SIZE IN SOWS

**Aleksandar Milovanović^{1*}, Tomislav Barna¹, Jelena Apić¹, Igor Stojanov¹,
Miodrag Lazarević², Nevena Maksimović³**

¹*Veterinary institute "Novi Sad", Novi Sad*

²*Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade*

³*Institute of Animal Husbandry, Belgrade-Zemun*

*Correspondence: aca@niv.ns.ac.rs

Abstract

In this presentation, the influence of irradiation of boar semen by red light spectrum immediately before insemination on the litter size in sows will be presented. LED lamps that emit a red color spectrum with a wavelength of 620-630 nm built into the air conditioning box were used. A mode of operation was: 10 minutes of light, 10 minutes of rest and 10 minutes of additional irradiation.

Inseminations were carried out in the period from April to May 2021, on a farm of 1,200 breeding sows. Control group consisted of 174 sows with an average of 4.36 parities, and experimental group of 64 sows, with a parity of 4.14. Gilts were excluded from the statistics.

In the experimental group, a higher number of live-born piglets was observed by 0.87 (14.05 vs. 13.17) but with no statistical significance, while in the same group, a significantly lower number of avital and stillborn piglets was also observed (3.55 vs. 4.68; $p < 0.05$). The number of mummified piglets in the litters was identical (0.45 piglets) for both groups.

Semen irradiation with red light rays immediately before insemination had a positive effect on the number of live-born piglets in the litter, but only in numerical value, while a clear statistical difference was observed in terms of vitality of piglets in litters.

This trial is in progress and a significantly larger number of farrowings and a clearer insight into the efficiency of such semen treatment on the fertility is expected.

Key words: *boars, red light rays, reproduction, semen*

СИР - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека
Србије, Београд

636.4(082)
614.449.973.11(082)

СИМПОЗИЈУМ са међународним учешћем "Здравствена
заштита, селекција и
репродукција свиња" (18 ; 2021 ; Београд)

Zbornik radova i kratkih sadržaja Osamnaestog on-line
savetovanja sa
međunarodnim učešćem "Zdravstvena zaštita, selekcija i
reprodukciјa
svinja", Beograd, 15. i 16. oktobar 2021. godine. / [organizatori]
Veterinarski specijalistički institut "Požarevac" u saradnji sa
Veterinarskom komorom. - Požarevac : Sitograf RM :
Veterinarski
specijalistički institut, 2021 (Požarevac : Sitograf RM). - 77 str. :
ilustr. ; 24 cm

Tiraž 300. - Bibliografija uz većinu radova.

ISBN 978-86-6419-046-6 (SRM)

1. Ветеринарски специјалистички институт "Пожаревац"
(Пожаревац)

а) Свиње - Здравствена заштита - Зборници б) Свиње -
Размножавање -
Зборници

COBISS.SR-ID 51058185